

استراتژی های مناسب و پایدار در مدیریت نخاله های ساختمانی

بابک شریفی القلندی^۱، آرزو مبصر سرد رودی^۲، افشین پورنعمت فرزانه^۳

^۱شهرداری خامنه، Civil.b63@gmail.com

^۲دانشگاه آزاد اسلامی واحد ایلخچی، Civil.b63@gmail.com

^۳شهرداری خامنه، Afshinfarzaneh65@gmail.com

چکیده

به رشد سریع پیشرفت های تکنولوژی در جوامع صنعتی سهم مداخلات بشری به طور معنی داری موجب تغییرات آب و هوایی شده است و این تغییرات آب و هوایی و دمایی ناشی از افزایش گازهای گلخانه ای یکی از چالش های علمی و سیاسی عصر حاضر می باشد. از این رو در تمامی قوانین بین المللی و ملی بر حفظ محیط زیست تاکید فراوان شده است، که انسان ها می بایست جهت ادامه زندگی برای حفظ آن تلاش کنند. تمام موجودات زنده جهان به مثابه سیستم یکپارچه ای هستند که هر شوکی بر هر ناحیه آن، بر کل سیستم تاثیر می گذارد. از این رو خطرها و چالش های زیست محیطی نه یک مساله داخلی، بلکه یک مساله جهانی است [۳۱].

با توجه به اثرات گازهای گلخانه ای ناشی از انتشار دی اکسید کربن پیش بینی می شود تا سال ۲۰۳۰ به رقمی معادل ۴۰ میلیارد تن افزایش یابد و اگر تلاش هایی جهت کاهش آن صورت نگیرد این رقم افزایش خواهد یافت [۲]. از سوی دیگر علاوه بر چنین مشکلات زیست محیطی صنعت ساخت و ساز نیز تاثیرات زیادی را بر روی محیط زیست می گذارند [۳]. با افزایش جمعیت و نیاز روز افزون به مسکن و تخریب و جایگزینی ساختمان های بلند مرتبه تر و تغییر سبک زندگی افراد، نیاز به ساخت بناهای بلند تر و نیازهای فضایی بیشتر می باشد. عملیات های عمرانی در کشور و خاک برداری ها نیز خود عامل ایجاد نخاله ها و پسماندها هستند. گاهی عوامل محیطی که باعث تخریب بناها یا تاسیسات عمرانی شده نیز، عامل ایجاد ضایعات ساختمانی می شوند این ضایعات در کشور ما به جز خاک های حاصل از خاک برداری که به استفاده مجدد می رسند، مقصدی جزء محل دفن نخاله ساختمانی نداشته و در این محل ها دپو شده یا به صورت غیر قانونی در محلی تخلیه می شوند [۴].

توسعه پایدار در جوامع امروز به یک مبحث در میان تصمیم گیرندگان و سیاست گذاران در حرکت به سوی محیط زیستی سالم تر، اجتماعی تر و اقتصادی توسعه یافته تر بدل شده است [۲۹ و ۵].

امروزه در اکثر کشورهای جهان، مساله مدیریت پسماند یکی از ضروری ترین محورهای توسعه پایدار تعریف می گردد. بدون شک بحث از پایداری و توسعه پایدار بدون توجه به استراتژی ها و جهت گیری های مناسب بی معنی خواهد بود. از سوی دیگر اجرای برنامه های عمرانی در هر جامعه، امری اجتناب ناپذیر است و به دلیل افزایش ارزش افزوده زمین و مسکن در شهرهای بزرگ و تمرکز سرمایه گذاری در این بخش، شهرها توسعه یافته و بافت قدیمی تخریب و با ساختمان های جدید جایگزین شده که بر همین اساس، میزان تولید نخاله های ساختمانی نیز افزایش یافته است. در این ارتباط تمام ذینفعان باید برای ایجاد شرایط پایدار تلاش نمایند تا مسائل مربوط به تاثیرات زیست محیطی ناشی از پسماندهای ساختمانی حل گردد. از آنجا که پسماندهای ساختمانی بعنوان یکی از عوامل اصلی در ساخت و ساز شناخته می شوند، دولت ها موظف می باشند به منظور توسعه شهرها مدل ها و روش هایی را جهت مدیریت در امر ساخت و ساز ارائه نمایند.

بدین لحاظ و در جایگاه مقابله با این نارسایی ها در این مقاله سعی گردیده است با توجه به چهار مولفه شناسایی و بررسی شده: تنظیم قوانین، سیاست، فن آوری و دستورالعمل ها چهارچوب مشخصی را جهت تقویت عملکرد مکانیسم های دولتی ارائه نماید. و علاوه بر آن ساختاری نظام مند را برای همکاری همه ذینفعان با دولت ها در پیاده سازی مدیریت پایدار نخاله های ساختمانی را ارائه دهد.

واژه های کلیدی

مدیریت نخاله های ساختمانی، اثرات زیست محیطی، توسعه پایدار.

مقدمه

در حال حاضر کره زمین در خصوص خطرات محتمل بر منابع طبیعی با چندین مشکل زیست محیطی مواجه است که روز به روز به زمین آسیب های جبران ناپذیری را وارد می نمایند [۱]. با توجه